

ምዕራፍ 10

የቤተሰብ አባላት ግንኙነት እና
ልጆችን በተመለከተ የወላጆች ድርሻ

ምዕራፍ አስር

የቤተሰብ አባላት ግንኙነት እና ልጆችን በተመለከተ የወላጆች ድርሻ

ይህ ዘመን በሁሉ ባይባልም በብዙዎቹ ዘንድ ልጆች እንደ ዕዳ ወይም እንደ ተጨማሪ ሽክም ተደርገው የተቆጠሩበት ነው። ብርቅና ነጻ የእግዚአብሔር ስጦታዎች መሆናቸው አሉ እየተባለ ነው። ያልወለደች የተባረከች ናት የተባለ ይመስል የውርጃው አሃዝ እሪ የሚያሰኝ ሆኗል። ወላጆች ለልጆቻቸው የተሳሳተ ራዕይ የያዙበት ጊዜ ላይ ደርሰናል። ወላጆች ልጅ ሲወልዱ ልጅ ወደ ሰጣቸው አምላክ አይጸልዩም። ይህ የሰጠኸኝ ልጅ ምን እንዲሆን ነው የምትፈልገው ብለው አይጠይቁም። በዚህ ምዕራፍ ላይ የምንመለከተው ይህንን ሃሳብ በተመለከተ ይሆናል።

ልጅ ሲወለድ በምድር ላይ እንዳለ አንድ ሰው ብቻ አድርገን እንድናየው ይህ የእግዚአብሔር ሃሳብ አይደለም። እግዚአብሔር ልጅ ሲሰጠን ከአብራኩ እንደ ወጣ ብርቅዬ የእርሱ ስጦታ እንደሆነና ዘላለማዊ የከበረ ዕቅድ በእርሱ ላይ እንዳለው አድርገን እንድናስብ ይፈልጋል።

ሐና ልጅ የማሳደግ ኃላፊነቱን በጣም አክብዳ ነበር የያዘችው። እንደምታስታውሱት ሐና ለብዙ ዓመታት ያህል ያለ ልጅ

የቤተሰብ አባላት ግንኙነት እና ልጆችን በተመለከተ የወላጆች ድርሻ

ቆይታለች። በካህኑ ዘንድ እንደ ሰካራም ሴት ብትቆጠርም ነቢይት እንደ መሆኗ እግዚአብሔር በዚያን ዘመን በእስራኤል ምድር ቃል የሚገለጥለት፤ ራዕይ የሚታየው ሰው አጥቶ መቸገሩን በመንፈስ በመረዳቷ “አንተም ለምድሪቱ የሚሆን ሰው አጥተህ ተቸግረሃል፤ እኔም አቅፌ የምስመው ልጅ የለኝምና፤ ልጅ ብትሰጠኝ መልሼ ለአንተው እስጠዋለሁ” አለችው። እግዚአብሔር ግን በደንብ ያውቃት ነበርና አንድ ቀን ጸሎቷን ሰማት። የምትፈልገውንም ልጅ ሰጣት። የጸሎት መልስ ለማግኘት በጣም ቀላሉ መንገድ ከእግዚአብሔር ሃሳብ ጋር መስማማት ነው።

ከእግዚአብሔር ሃሳብ ጋር መስማማት ማለት ልክ እግዚአብሔር እንደሚያስበው ማሰብ እና እንደ እግዚአብሔር ማየት መጀመር ማለት ነው። ሐናም ልጅ አገኘች፤ በኋላም ባሏ ሕልቃና በጣም ደስ አለው። ሕልቃና ለእግዚአብሔር ዓመታዊውን መስዋዕት ለመሠዋት ስእለቱን ለማድረስ ቤተሰቡን ሁሉ ይዞ ወደ ሴሎ ቢወጣም፤ ሐና ግን አልሄደችም። ባሏንም “ሕጻኑ ጡት ከተወ በኋላ ወስጄ በእግዚአብሔር ፊት አቀርበዋለሁ፤ እስከ ሕይወቱ ፍጻሜም በዚያ ይኖራል” (1 ሳሙኤል 1:21-22) አለችው።

ሐና እንዲህ ማለቷ በእግዚአብሔር በመቅደስ ውስጥ ለማገልገል የሚበቃ አገልጋይ፤ የእግዚአብሔርን ቤት ስርዓት የሚያውቅ ሰው እስከሚሆን ድረስ እኔ እይዘዋለሁ አንተ ሂድና እግዚአብሔርን አመስግን አለችው። ህጻኑንም ዕድሜው አምስት ዓመት እስኪሆነው ድረስ ያዘችው።

ልጅ ማሳደግ ትልቅ ኃላፊነት ነው። ልጁ በህይወቱ የእግዚአብሔር ሃሳብ፤ ዕቅድ ያለበት ልጅ ነው። ልጆቻችን

ከእግዚአብሔር ዘንድ እስትንፋስ ተሰጥቷቸው፤ በምድር ላይ እንዲሄዱበት በተዘጋጀላቸው መንገድ እንዲሄዱ፤ እንዲሳካላቸው፤ እንዲከናወንላቸው፤ አምላካቸውን የሚያውቁ እንዲሆኑ እግዚአብሔር በእኛ በወላጆቻቸው እጅ አስቀምጧቸዋልና እኛ ማድረግ የሚጠበቅብን ነገር ምንድነው?

ሀ. ማስተማር

ከእኔ እና ከእናንተ የሚፈለገው የመጀመሪያው ነገር ልጅን ማስተማር ነው። ዘዳግም 6:4-12 ሲናገር “እስራኤል ሆይ ስማ አምላካችን እግዚአብሔር አንድ እግዚአብሔር ነው። አምላክህን እግዚአብሔርን በፍፁም ልብህ፤ በፍጹም ነፍስህ፤ በፍፁም ኃይልህ ውደድ። ዛሬ የምሰጥህን እነዚህን ትዕዛዛት በልብህ ያዝ። ለልጆችህም አስጠናቸው፤ በቤትህ ስትቀመጥ፤ በመንገድም ስትሄድ፤ ስትተኛና ስትነሳም ስለ እነርሱ ተናገር። በእጅህ ላይ ምልክት አድርገህ እሰራቸው፤ በግንባርህም ላይ ይሁኑ። በቤትህ መቃኛች በግቢህም በሮች ላይ ጸፋቸው።

“አምላክህ እግዚአብሔር ለአንተ ለመስጠት ለእባቶችህ ለአብርሃም፤ ለይስሐቅና ለያዕቆብ ወደ ማለላቸው ምድር ሲያስገባህ፤ በዚያም ያልሠራሃቸውን ታላላቅና ያማሩ ከተሞችን፤ የራስህ ባልነበሩ መልካም ነገሮች ሁሉ የተሞሉ ቤቶችን፤ ያልቆፈርሃቸውን የውሃ ጉድጓዶች ያልተከልሃቸውን የወይን ተክሎችና የወይራ ዛፎችን ሲሰጥህና በልተህም ስትጠግብ፤ ከባርነት ምድር ከግብጽ ያወጣህን እግዚአብሔርን እንዳትረሳ ተጠንቀቅ” ይላል።

አያችሁ ልጆቻችንን ትምህርት ቤት የምንወስዳቸው ለተጨማሪ ርዳታ እንጂ እግዚአብሔር ለልጆቻችን የወሰነው

የቤተሰብ አባላት ግንኙነት እና ልጆችን በተመለከተ የወላጆች ድርሻ

የመጀመሪያውና መሠረታዊው ትምህርት ቤት ቤታችን ነው። ለልጆች የመጀመሪያው ትምህርት ቤታቸው መሆን ያለበት የወላጆቻቸው ቤት ነው። እግዚአብሔር የፈቀደው በባልና ሚስት፤ በአባትና እናታቸው ቤት ጣሪያ ስር ከቤተሰባቸው እንዲማሩ ነው።

በመጀመሪያ ልጆች ይማሩ የነበሩት በየቤታቸው ነበር። ወደ ትምህርት ቤት መላክ የጀመሩት ቤት ውስጥ ሊያገኙ ያልቻሏቸውን ትምህርቶች በተጨማሪነት እንዲገበዩ ተብሎ ነበር። በኋላ ላይ ነገሩ ተገለበጠና ትምህርት ቤት ዋና፤ ቤተሰብ ደግሞ ምክትል ሆነ። ትምህርት ቤቶች ዛሬ “ፈጣሪ አምላክ አለ!” ብለው አያስተምሩም። ልጆቹ ያንን የሚማሩት ከቤተሰባቸው ነው።

ትምህርት ቤቶች ሥነ ምግባር ቢያስተምሯቸውም ፍጹም እውነትነት የለውም። ስፖርት ቢያስተምሩ እጅና እግራቸውን እንዴት አጣጥፈው በጥሞና በመቀመጥና በማዕደተ ተመስጦ (የጋ) እንቅስቃሴ እንዴት ከሰውነታቸው ውስጥ ወጥተው መሄድ እንደሚችሉ ነው የሚያስተምሩት። “እምኖ ለተቀበለው ሰው ማንኛውም ነገር እውነት፤ ትክክል ነው። ፍጹም እውነት የሚባል ነገር የለም” እያሉ ጠማማ ትምህርት ነው የሚያስተምሯቸው። ልጆቻችን መቋቋም የማይችሏቸውን እነዚህንና ሌሎችንም ገልቆ መሳፍርት የሌላቸውን መርዘኛ ትምህርቶች ነው የሚያስተምሯቸው። ልጆቻችን መቋቋም የሚችሉት እቤት ውስጥ ስናስተምራቸው ነው።

ራሳችንን ከልጆች አስተማሪነት በማግለል የቤታችንን ትምህርት ቤት ዘግተን ለውጪው ትምህርት ቤት ሲሳይ ካደረግናቸው ልጆቻችን አላዋቂ “አሳ በሊታዎች” ሆኑ ማለት ነው። አሳን መብላት በብልሃት መሆኑ ቀርቶ ጎንዳለ ሊበሉት ሊሞክሩ አደጋ ላይ ይወድቃሉ። የዚህ ዓለም ነገር ምርቅና ፍትፍት ነው። ተለይቶ

ካልተበላ ሞት በደጅ ነው። ያለንበት ዓለም እንክርዳዱና ሰንዴው ተዛንቆ ገለባውና ፍሬው በአንድነት ለሰው በችሮታ መልክ የሚቀርቡበት ስለሆነ ልጆቻችንን በቤታችን ውስጥ ልናስተምራቸውና ልናሰለጥናቸው ይገባል።

አንድ ጊዜ አንዱን ልጅ “ትምህርት ቤት ስትቀመጡ ስትራመዱ በሥነ ስርዓት ነው። ድምጻችሁ አይሰማም። አትሯሯጩም። ታዲያ ለምንድነው እዚህ ቤተ ክርስቲያን ስትመጡ የምትረብሹት?” ብዬ ጠየቅሁት። እርሱም እዚያ ትምህርት ቤት ውስጥ ሳምንቱን በሙሉ ሰልችቶን ነው የምንከርመው። እዚያ ብርቱ ቅጣት ስላለ መረበሽ አንችልም፤ ስለዚህም አርፈን ከመቀመጥ ውጪ ምንም ምርጫ የለንም። እዚህ ቤተ ክርስቲያን ስንመጣ ግን ነጻ ነን” ቢል መለሰልኝ።

ነገሩ አሳዛኝ ነው። የትምህርት ቤቱን ሕግ ቢጥስ በምድር ላይ የሰባ እና የሰማንያ ዓመት ነገሩን ነው የሚያጣው። በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ ግን ሕይወት የሚያገኝበትን ነገር እንደ ዋዛ ወስዶ እንዲህ የረብሻ ነጻነት የሚገኝበት ስፍራ ቢያደርገው የዘላለሙን ነው የሚያጣው። ይህንን ስህተት ለማረቅ ትክክለኛው ቦታ በቤተሰብ ውስጥ ያለው ትምህርት ቤት ነው።

እዚያ በቤት ውስጥ ስለ እግዚአብሔር አስተምረነው ቤተ ክርስቲያን ሲመጣ ቤት ውስጥ የተማረውን ተከታይ ትምህርት ነው ብሎ አውቆት ሊማረው ይገባል እንጂ፤ ልጆች ስለ ጌታ የሚማሩበት ቀዳሚው ቦታ ቤተ ክርስቲያን አይደለም። ልጄ ክርስቲያን ሆኖ እንዲያድግልኝ ቤተ ክርስቲያን ማምጣት እሱ ትክክለኛ ነገር አይደለም። ልጅ ክርስቲያን የሚሆነው ቤት ውስጥ እናትና አባት ክርቲያኖች ሆነው የእግዚአብሔርን ህይወት በእነርሱ ህይወት ውስጥ

የቤተሰብ አባላት ግንኙነት እና ልጆችን በተመለከተ የወላጆች ድርሻ

አይቶ የአባት፣ የእናቱን አምላክ ተገንዝቦ እዚያ እግዚአብሔር አንድ እንደሆነ ሲማር ነው። ቤተ ክርስቲያን የሚሄደው እንደ እርሱ ካሉ የዕድሜ እኩዮቹ ጋር አብሮ የእግዚአብሔርን ቃል ለመማር፣ እግዚአብሔርን ለማመስገን፣ እግዚአብሔርን በመፍራት በዓል ለማድረግ እና የተቀደሰውን ጉባኤ ለማየት ነው።

ልጆቻችንን የሚያድን እግዚአብሔር እንጂ እኛ አይደለንም። እስከምናድናቸው ድረስ እንዲህና እንዲያ እናድርግ ብዬ የደህንንት ሥራ እንድትሰሩ እየጠየቅሁ አይደለም። ነገር ግን የእግዚአብሔር ቃል በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ 2:39 ላይ “የተስፋው ቃል ለእናንተና ለልጆቻችሁ እንዲሁም ጌታ አምላካችን ወደ ራሱ ለሚጠራቸው በሩቅ ላሉትም ሁሉ ነውና” ተብሎ ስለተጻፈና በዚህም ተስፋ እንዳለ ስለሚናገር የሚያድን እግዚአብሔር እንዲያድናቸው፣ ፈቃዱንና ሃሳቡን በህይወታቸው እንዲፈጽም ከእኛ የሚጠበቅብንን ኃላፊነት እንድንወጣ ነው። ልጆች ከእግዚአብሔር የተሰጠ የተስፋ ቃል ስላላቸው፣ ማስተማራችንን መቀጠል ይገባናል።

ለ. ማሰልጠን

በመጽሐፈ ምሳሌ 22:6 ላይ ስለ ማሰልጠን እንዲህ ተብሎ የተጻፈ ቃል አለ። “ልጅን የሚሄድበትን መንገድ አስተምረው፤ በሚሸመግልበት ጊዜ ከዚያ ፈቀቅ አይልም”። ይህንን ቃል ብዙዎቻችን እናውቀዋለን። “አስተምረው” የሚለው ቃል የሚያመለክተው ማሰልጠን ነው። ልክ ህጻኑን ልጅ በእግሩ እንዲራመድ እጁን ይዘን ዳዴ መራመድን እንደምናስተምረው እንደምናሰለጥነው፣ ወይም ደግሞ በውትድርናው ዓለም ጦር ሰፈር ውስጥ እንዳለው ዓይነት ስልጠና አስታጥቀው ማለት ነው።

እግዚአብሔር ልጆችን ሲሰጠን ወደ ማሰልጠኛ ጣቢያ እንዳስገባቸው ይህንን መዘንጋት የለብንም፡፡ ማሰልጠኛ ከማስተማር የሚለይበት ነገር አለው፡፡ በመዝሙረ ዳዊት መጽሐፍ 127:3-4 ላይ “እነሆ ልጆች የእግዚአብሔር ሰጦታ ናቸው፤ የማህጸንም ፍሬ ከቸርነቱ የሚገኝ ነው፡፡ በወጣትነት የተገኙ ወንዶች ልጆች፤ በጦረኛ እጅ እንዳሉ ፍላጾች ናቸው፡፡ ኮረጆዎቹ በእነዚህ የተሞሉ፤ የተባረከ ሰው ነው” ብሎ ይናገራል፡፡

ጦረኛ ማለት ብርቱ ተዋጊ ማለት ሲሆን፤ ፍላጻ ደግሞ ቀስት ነው፡፡ እናም ልጆች በተዋጊ ሰው እጅ እንዳለ ቀስት ናቸው ማለት ነው፡፡ ይህ ማለት ተዋጊው እንዲያው ዝም ብሎ የሆነ እንጨት መልመል፤ መልመል አድርጎ በኮሮጀው ሻጥ አድርጎ ዝም ብሎ የሚዞር አይደለም፡፡ ጦረኛ ሰው ቀስቶቹ የተሳሉ ናቸው፡፡ የሾሉ ፍላጾቹን በበቂ ሁኔታ አስተካክሎ ቀጥ አድርጎ ወደ ዓላማው ቢልካቸው ሊመቱ የሚችሉትን ይዞ ነው የሚንቀሳቀሰው፡፡

የእግዚአብሔር ቃል የሚለን ከአንተ የሚወጡት ልጆች በጦረኛ እጅ እንዳሉ ቀስቶች ናቸው ነው፡፡ በአንዲት በተለያዩ ቀን ላይ ለምትሰራው ሥራ ጠዋትም፤ ከሰዓትም የምትወለውለው፤ በሰላሙ ጊዜ የምታቀናውና የምታበጃጀው ፍላጻዎች ናቸው፡፡ ይኼ ሥራ መስራትን፤ ትጋትን ይጠይቃል፡፡ በዚህ የማሰልጠኛ ሰፈር ውስጥ ሰልጣኝ ተማሪ፤ አለ፡፡ ሰልጣኙ ሰልጥኖ የበቃ ሰው ከሆነ ለምንድነው ማሰልጠኛ ሰፈር የሚገባው? ምንም መሰልጠን እኮ አያስፈልገውም፡፡ ለሰልጠኛ ማሰልጠኛ ሰፈር የሚገባው ሰው ከዕውቀት የጎደለ፤ ያልተገራ ሰልጣኝ ነው፡፡

እግዚአብሔር ልጆቹ በእርሱ ዓላማ ውስጥ እንዲያድጉ በመርህ እና በጤናማ ዕውቀት ታንጾውም እንዲጎለብቱ ይፈልጋል፡፡ ይህንን

የሚማሩት ደግሞ እኛ ዘንድ ስለሆነ እንደ ተማሪ ልጆችን እዚህ ቤተሰብ በሚባል ትምህርት ቤት አምጥቶ አስገባቸው፡፡ የልጆቹ ትምህርት ቤት ቤተሰቤ ነው፡፡ ለእናንተም እንደዚያው፡፡ እግዚአብሔር ልጆቹ ሰልጥነው ብቁ ሆነው እንዲወጡለት ስለሚፈልግ ልጆቹን በየቤተሰቡ አስመዘገባቸው፡፡ በዚህ መንፈስ ነው መረዳት ያለብን፡፡

ሁለተኛው ነገር በዚህ ሰልጠኛ ውስጥ ተግሳጽ አለ፡፡ በዚህ ርዕሰ ጉዳይ ላይ ብዙ ክርክሮች ይነሳሉ፡፡ ሰዎች በየመገናኛ ብዙሃኑ እየቀረቡ “ልጆችን መገሰጽ ወይም መቅጣት አስፈላጊ አይደለም” እያሉ ይከራከራሉ፡፡ ቅጣትን በአሉታዊ መልኩ ብቻ በመውሰድም “ልጆች የመማር ፍላጎት የሚኖራቸው በቅጣት ሳይሆን በማነሳሳት (motivation) ነው” ይላሉ፡፡ መንግስትንም እዚህ ውስጥ ለማስገባት ይጎተጉቱታል፡፡ ይህንን ርዕሰ ጉዳይ በተመለከተ ግን የእግዚአብሔር ቃል የሚለው ነገር አለው፡፡

የሚከተሉት የመጽሐፈ ምሳሌ ክፍሎች ልጅን መቅጣት ምን ትርፍ እንዳለው የሚከተለውን ይሉናል፡፡

- “በእርጪሜ ከመቅጣት የሚሳሳለት ልጄን ይጠላል፤ የሚወደው ግን በጥንቃቄ ይቀጣዋል” (13:24)፡፡
- “ገና ተስፋ ሳለ፤ ልጅህን ሥርዓት አስይዘው፤ ሲሞት ዝም ብለህ አትየው” (19:18)፡፡
- “ሞኝነት በሀጻን ልብ ታስሯል፤ የተግሳጽ በትር ግን ከእርሱ ያርቅለታል” (22:15)፡፡

- “ልጅን ከመቅጣት ወደ ጓላ አትበል፤ በአርጨሜ ብትገርፈው አይሞትም፡፡ በአርጨሜ ቅጣው፤ ነፍሱንም ከሞት አድናት” (23:13-14)፡፡
- “የተግላጽ በትር ጥበብን ታገናጽፋለች፤ መረን የተለቀቀ ልጅ ግን እናቱን ያሳፍራል” (29:15)፡፡
- “ልጅህን ቅጣው፤ ሰላም ይሰጥሃል፤ ነፍሱንም ደስ ያሰኛታል” (29:17)፡፡

ልጅ መቀጣት አለበት፡፡ እግዚአብሔር ልጁን ወደ እናንተ ማሰልጠኛ ትምህርት ቤት ሲያመጣው ሰልጣኝ እንደሆነና ደግሞም ቅጣት የሚባል ነገር እንዳለ እንድታውቁ ይፈልጋል፡፡ ቅጡት ብትቀጡት አይሞትም፤ እንዲያውም በትር ስንፍናን ከልቡ ያወጣዋል፡፡

ሁሉ ነገር በውይይት አይወጣም፡፡ አንዳንዶቹ በበትር የሚወጡ ናቸው፡፡ ልጅ መቀጣት አለበት በሚለው መለኮታዊ መርህ ከተስማማን ግን ቅጣቱ ጡንቻን ማሳያ ሊሆን አይገባውም፡፡ የሦስት ዓመት ልጁን በቡጢ እየደበደበ ከግድግዳ ጋር በማጋጨት ጀግና አይኮንም፡፡ ቅጣት ጡንቻን ማሳያ አይደለም፡፡ ቅጣቱ ልጁ ላጠፋው ጥፋት ተመጣጣኝ ሊሆን እንደሚገባ ልንዘነጋ አይገባም፡፡ የእግዚአብሔር ቃል ለጥፋቱ ተመጣጣኝ ያልሆነ ቅጣት እንድንሰጥ አይፈቅድልንም፡፡ ቅጣት ዓላማ አለው፡፡ ይህም ዓላማው አጠፋ የተባለውን ልጅ ማቅናት፤ ወደ ንስሃ ማምጣት ነው፡፡

ይሄ ማሰልጠኛ እንጂ ዓለም በቃኝ አይደለም፡፡ ልጁ እንዴት ሊሆን ነው ከጥፋቱ የሚማረው? እንዴት ነው ወደ ቀናው መንገድ የሚመለሰው? በሚለው ርዕስ ጉዳይ ላይ አብረን የምንሰራው ነው፡፡

የሚሆነው፡፡

ልጅን ለመቅጣት በመጀመሪያ ልጁ ራሱ መቀጣት እንዳለበት ያውቃል፡፡ ቅጣት ከጥፋት እንዲጠበቅ ያደርገዋል፡፡ የአሜሪካ አገር ፖሊስ መኪና አሽከርካሪውን ያስቆመውና የክስ ወረቀቱን እየጻፈ “አሁን ለምን እንዳስቆምኩህ አውቀሃል ወይ?” ብሎ ሲጠይቀው አሽከርካሪው “አላውቅም” ብሎ ከመለሰለት “ይህንን እና ያንን ሰላደረክ ነው” ብሎ እንደሚነግረው፤ እኛም አጥፊው ልጆችን መቀጣት አለበትና አርጨሜውን ይዘን “ለምን እንደጠራሁህ ታውቃለህ? ይህንና ያንን ጥፋት ስላጠፋህ ነው” ብለን ልንቀጣው ይገባል፡፡ አጥፊው ልጅ ጥፋት እንዳጠፋና መቀጣት እንዳለበት ብናውቅም የእኛ ችግር ወይ ክፉኛ የሚጎዳ ቅጣት እንቀጣዋለን፤ አሊያም ሳስተንለት ሳንቀጣው እንተወዋለን፡፡ እናም ከሁለቱ አላስፈላጊ ነገሮች አንዱን ተግባራዊ አድርገን እናቆማለን፡፡ ወይ አልቅሰንና ‘አበስኩ፤ ገበርኩ!’ ብለን በትሩን ወርውረን ጥለን እንሄዳለን፤ አሊያም እስከ መጨረሻው ድረስ እስከማንታረቀው ድረስ ልጁን ክፉኛ ደብድበነው እናበቃለን፡፡ እንዲያውም አንድ የሰማሁትን ታሪክ ልንገራችሁ፡፡ እናት አጥፊውን ልጇን ለመቅጣት ይዛው እያለች ስቅስቅ ብላ ማልቀስ ስትጀምር ልጁም አብሯት ማልቀስ ጀመረ፡፡ እናት ያለቀሰችው የምትወደውን ልጇን ለመቅጣት ስለሳችለት፤ ነገር ግን ያነደዳትን ጥፋት በመስራቱ ደግሞ ተበሳጭታበት በእነዚህ ሁለት የተደበላለቁ ስሜቶች ነበር፡፡

እግዚአብሔር ጥበብን እና ማስተዋልን ይሰጠን! ይህን ጥበብና ማስተዋል ይሰጠን ዘንድ ደግሞ እንጠይቀው፡፡ ተማሪውም ቅጣቱም ሁለቱም አሉ፡፡ ቀደም ሲል እንደ ነገርኳችሁ ይህ ማሰልጠኛ ማዕከል ትምህርትና ስልጠና አለው፡፡ ግን ማስተማር የምንፈልገው ነገር

ምንድነው? አጥፊው ልጅ የሚቀጣው ዝም ብለን ስኒውን ለምን ሰበርክ? በሚል ምክንያት ሳይሆን ከዚያ ቅጣት ምን እንዲማር ወይም እንዲያውቅ ነው የሚፈለገው፡፡ ተማሪው ካለ፣ ቅጣቱ ካለ፣ የትምህርት ገበታው መኖር አለበት፡፡ ምን እንዲማር ነው የሚፈለገው?

እግዚአብሔር እኔን ወላጄን የሚለኝና ከእኔም የሚፈልገው አንተ አስተማሪው፣ አሰልጣኙ ነህና አስተምረው፣ አሰልጠነው፡፡ የምታስተምረው ነገር ደግሞ አለ ነው፡፡ ምን እንደምናስተምረው እናውቃለን ወይ? ይህ ነገር ትልቅ ጸሎት የሚጠይቅ ነገር ነው፡፡ ምክንያቱም በእግዚአብሔር እንደ አሰልጣኞች እዚህ ማሰልጠኛ ሰፈር ውስጥ ልጆቻችን ጌታ አምላክህን በፍፁም ልብህ በፍፁም ነፍስ በፍጹም ኃይልህ በፍፁም ሃሳብህ ውደደው ባልንጀራህንም እንደ ራስህ ውደድ የምትለውን ቀዳሚቱን እና ሁለተኛይቷን ትዕዛዝ ልናስተምራቸው እንችላለን፡፡ ወይንም ከተቃራኒ ጾታ ጋር ሊኖራቸው ስለሚችለው ግንኙነት ልናስተምራቸው እንችላለን፡፡ እንዴት ነው ወንዶች ልጆቹ ከሴት ጋር መቀራረብ እንደሚችሉ የማስተምረው? አሁን ቁጭ በል ባይሎጂ ትማራለህ ብዬው አይደለም፡፡ እንደዚያ አይደለም እኔ እናቱን እንዴት እንደምንከባከባት ሲያይ ያውቃል፡፡ ሴቷም እናቷ አባቷን እንዴት እንደምትንከባከበው በማየት ትማራለችና፤ የምናስተምራቸውና የምንሰጣቸው ነገር ሊኖረን ይገባል፡፡

ስለ ሥራ ያላቸውን አመለካከት የምንቀርጻቸው ቤታችን ውስጥ ነው፡፡ ልጆችን ስለ ህብረተሰቡ፣ ስለ አገራችን ጉዳይ፣ ስለ እግዚአብሔር መንግስት ሥራ፣ ስለ መዳን፣ ንስሃ ስለ መግባት፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለ ማገልገል፣ ስለ ጥምቀት ክርስቶስን ስለ መቀበል ሁሉ የምናስተምራቸው እዚያ በቤት ወይም በማሰልጠኛ ሰፈሩ ውስጥ ነው፡፡

ልጆች በቤታችን እስካሉ ጊዜ ድረስ እኛ የማሰልጠኛው ሰፈር አሰልጣኞች ነን፡፡ ቤታችንም የማሰልጠኛው ሰፈር ነው፡፡ ሆኖም በማወቅ እናሰለጥናቸው ዘንድ እግዚአብሔር ይርዳን!

ሐ. አለማስመረር

በቆላስይስ 3:21 ላይ “አባቶች ሆይ፤ ተስፋ እንዳይቆርጡ፤ ልጆቻችሁን አታስመርሯቸው” የሚል ቃል ተጽፏል፡፡ የዚህ ተመሳሳይ ቃል በኤፌሶን 6:4 ላይም ታገኛላችሁ፡፡ አታስመርሯቸው ማለት ለቁጣ አታነሳሷቸው ማለት ነው፡፡

ልጆቻችንን በንግግር ወይም በድርጊት ልናስቆጣቸው እንችላለን፡፡ ቤተሰቡን እንዴት እንደምናስተዳድር አይተው ደስ ካልተሰኙ ሊቆጡ ይችላሉ፡፡ የሚቀጡት ቅጣት ኢ-ፍትሃዊ ከሆነ ሊመረሩ ይችላሉ፡፡ በአጠቃላይ ለቁጣ ከሚያነሳሱ ነገሮች ልንታቀብ ይገባናል፡፡

የዳዊት ልጅ አቤሴሎም ትዕማር የተባለችው እህቱ በወንድሟ በአምኖን በተደፈረችበት ጊዜ፤ አባት አምኖን የበኹር ልጁ ስለነበረ ሳስቶለት ምንም ሳያደርገው ዝም አለው፡፡

ይህ የዳዊት ዝምታ ደግሞ አቤሴሎምን አስቆጣው፡፡ አቤሴሎምም እህቱን አስነውሯት እያለ እንዴት ዝም ይለዋል? በማለት ቁጣ ውስጥ ገባ፡፡ ቁጣውን የሚያበርድበትን መንገድ ሲፈልግ ቆየና በመጨረሻ አባቱን ከዙፋኑ አውርዶ በባዶ እግሩ እንዲሄድ በማድረግ ወንድሙን ገድሎ በዳዊት ቤት ውስጥ የማይጠፋ ሰይፍን አስነሳ፡፡ ስለዚህ ነው የእግዚአብሔር ቃል ልጆችን ተስፋ እንዳይቆርጡ ለቁጣ፣ ለምሬት እንዲነሳሱ አታድርጓቸው፣ አታስቆጧቸው ብሎ የሚነግረን፡፡

ልጅን እና ተስፋ መቁረጥን ምን አገናኛቸውና ነው ተስፋ እንዳይቆርጡ የሚለው? ሽማግሌ የሚኖረው ወደ ኋላ በትዝታ ሊሆን፤ ልጅ ግን በወደፊት ተስፋ ነው። በዚህ ተስፋ ላይ ጨለማ ከጣልክበት ነገ ተስፋ የሚባል ነገር አይኖረኝም። በኤፌሶን 6:4 ላይ “አባቶች ሆይ፤ እናንተም ልጆቻችሁን አታስቆጧቸው፤ ነገር ግን በጌታ ምክርና ተግሳጽ አሳድጓቸው” የሚለው ቃል መፍትሄውንም ጭምር ነው የሚነግረን። አታስቆጧቸው፤ ነገር ግን በጌታ ምክርና ተግሳጽ አሳድጓቸው።

እስቲ ጥቂት ልጆችን ሰብስባችሁ እንደ እናት፤ አባትና ልጅ ሆነው የሚተውኑበት ድራማ ስሩ በሏቸው። በቤታቸው ውስጥ በወላጆቻቸው ላይ ያዩትን ያንኑ ገጽብህርይ ነው በድራማው ላይ የሚያንጸባርቁት። አባት ሆኖ የሚሰራው ልጅ ተቆጧ፤ ተማቺ አባት ሆኖ ነው የሚሰራው። በበጎ ጎን የሚታይ ነገር ካለም እንደዚያው አድርገው ያሳያሉ። ወላጆቹ እያስቆጡትና እያስመረሩት ያደገ ልጅ መራርና ሌሎችን የሚያስቆጣ ሆኖ ነው የሚያድገው።

ከብርታታችን ብቻም ሳይሆን ከድካማችንም ሌሎችን መምከርና ማስተማሩ መልካም ነውና እዚህ ላይ የራሴን ገጠመኝ ላውጋችሁ። አንድ ወቅት ላይ በቤታችን ውስጥ የሚያበጣብጥ ነገር ተከሰተና ተበጣበጥን። ቆይቶ በኋላ ላይ ጆሮዬን ቆንጥጦ ወደ ላይ እንዳነሳኝ ያህል አንድ ኃይለኛ ሰሜት ተሰማኝ። “ቤቱን የሚያውክ ሰው ነፋስን ይወርሳል” የሚለው አስፈሪ የተግሳጽ ቃል ወደ እኔ መጣ። ያንጊዜ ምን እንደሆነ አወቅሁት። በእርግጥም ቤትህን፤ ትዳርህን፤ ልጆችህን አታውክ፤ አለበለዚያ ባዶህን ትቀራለህ፤ ነፋስን ትወርሳለህ።

የኖርከውን ዕድሜ ኖረህ “ለዚህ ኖሬያለሁ፤ ለዚህ ሞቻለሁ” እያልክ ታሪክህን የምትናገርበት፤ እግዚአብሔር ደግሞ ሁሉን ነገር ወደ ሚዛን አምጥቶ ፍርድ የሚሰጥበት ቀን ይመጣል። በኃይለኛው ዘመን ነፋስ እንደሚወርሰው ሰው ትሆናለህ። ስንት ኩንታል ነፋስ ነው የምትፈልጉት? ምንስ ይፈይድላችኋል? ለማንስ ታወርሱታላችሁ? ለስማችሁ መጠሪያ እንኳን አይሆንም። ያ ጆሮዬን ቆንጥጦ ወደ ላይ እንደ አነሳኝ የእግዚአብሔር ምክር መጥቶልህ ከሆነ መልካም ሆኖልሃል።

ጌታ ቃሉን ልኮ ገስጾ መለሰኝ። ልጆች አያጠፉም አይባልም፤ ሊያጠፉ ይችላሉ። ነገር ግን በሁላችንም ላይ የበላይ አለቃና አባት አለ። ስሙም የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ይባላል። በእኔ አባትነት የማይታየውን አምላክ እርሱን ማወቅ ይችሉ ዘንድ ቤተሰቤን አደራ ሰጠኝ። እንደ አባት ይህንን ሚናህን በአግባቡ ከተወጣኸው እኔ ደግሞ ለአንተም ሆነ ለእነርሱ አባት እሆናለሁ። ይህንን ሚናህን እምቢ ብትል ግን አባት እና እናት የተዋቸውን እግዚአብሔር ይቀበላቸዋል ተብሎ እንደ ተጻፈ ልጆቼን እኔ እቀበላቸዋለሁ፤ አንተ ግን ነፋስን ትወርሳለህ ማለቱ ነው።

መ. መባረክ

አራተኛውና የመጨረሻው ድርሻችን መባረክ ነው። መዝሙረ ዳዊት መጽሐፍ 127:3 ላይ “እነሆ፤ ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታ ናቸው፤ የማህጸንም ፍሬ ከቸርነቱ የሚገኝ ነው” ይላል። ስጦታ የሚለው ቃል ርስት የሚል ዓይነት ትርጉም ያለው ነው። ቃሉ በሕጋዊ መንገድ ከወላጅ የሚገኝ ርስትን የሚያመለክት ነው።

ቸርነት የሚለው ቃል ደግሞ እግዚአብሔር ብድራት አድርጎ የሚሰጠው ሰጦታ እንደሆነ ነው ቃሉ የሚያመለክተው፡፡ እግዚአብሔር እነዚህን በረከቶች የሰጠን እኛ ደግሞ ለእነርሱ ያለንን በረከት ማስተላለፍ እንድንችል ነው፡፡ የእግዚአብሔር ዓላማ እኔን ባርኮ በእኔ እንዲያልቅ አይደለም፡፡ በእኔ በኩል ልጆቹ፣ የልጅ ልጆቹ እንዲባረኩ ነው፡፡ ይሁንና ልጆቻችንን የምንባርክበት መንገድ ግን የተለያየ ነው፡፡ ለምሳሌ “እግዚአብሔር ይባርክህ! አመሰግንሃለሁ፤ ጎበዝ ልጅ! እንተ የእኔ በመሆንህ ደስ ይለኛል!” ብለን ከእንደበታችን የበረከት ቃል አውጥተን በመናገር መባረክ ይቻላል፡፡

ያዕቆብ ሁለቱን የዮሴፍን ልጆች ኤፍሬም እና ምናሴን ባየ ጊዜ “እነዚህ እነማን ናቸው?” ሲል አባታቸውን ጠየቀው፡፡ ዮሴፍም “እነዚህ እግዚአብሔር የሰጠኝ ልጆች ናቸው” ብሎ ለአባቱ መለሰለት፡፡ አባቱም “አቅርባቸውና ልመርቃቸው” አለ፡፡ እጁንም በላያቸው ላይ አስቀምጦ ባረካቸው (ዘፍጥረት 48:8-21)፡፡ ወገኖች ሆይ! ሽማግሌው ያዕቆብ በደከመ ዓይኑ እያየ እጁን በልጅ ልጆቹ ላይ ጭኖ ባረካቸው፡፡

ይስሃቅ የልጁን የያዕቆብን ልብስ ካሸተተ በኋላ “አነሆ የልጅ ጠረን፤ እግዚአብሔር እንደ ባረከው፤ እንደ መሰክ መፃዛ ነው፡፡ እግዚአብሔር የሰማይን ጠል፤ የምድርንም በረከት፤ የተትረፈረፈ እህልና የወይን ጠጅ ይስጥህ፡፡ መንግስታት ይገዙልህ፤ ሀዘቦችም ተደፍተው እጅ ይንሱህ፤ የወንድሞችህም ጌታ ሁን፤ የእናትህም ልጆች ተደፍተው እጅ ይንሱህ፤ የሚረግሙህ የተረገሙ ይሁኑ፤ የሚባርኩህ የተባረኩ ይሁኑ” (ዘፍጥረት 27:27-29) እያለ ባረከው፡፡ (በአዲሱ መደበኛ ትርጉም) ወገኖቹ ሆይ! ከእንደበታችን አውጥተን የምንናገረው የበረከት ቃል ይሰራል፡፡ በጌታ የሆንንና የጌታ መንፈስ

የቤተሰብ አባላት ግንኙነት እና ልጆችን በተመለከተ የወላጆች ድርሻ

ያለብን የእግዚአብሔር ልጆች ስለሆንን ወገኖች ሆይ በእኛ ውስጥ የሚፈሰው የእግዚአብሔር በረከት ነውና ባርኩ፡፡

ሁልጊዜ ለመባረክ አንድ ረጅም ቀሚስ የለበሰ ሰው አትፈልጉ፡፡ ሁላችሁም ልጆቻችሁን በማለዳ፣ በቀትር፣ በምሽት ባርኳቸው፤ ማዕድ ለመቁረስ አብራችሁ ስትቀመጡ ባርኳቸው፡፡ እግዚአብሔር በሚሰጣችሁ ዕድል እና አጋጣሚዎች ሁሉ መልካምን ቃል በላያቸው ላይ አፍስሱባቸው፡፡ ሰው እንዴት ልጅ ወልዶ “የትም አትደርስም!” ይለዋል? ሰው እንዴት ልጁን “የእንተ መጨረሻ ይሄ ነው!” ብሎ እርግማንን ይናገራል? ይሄ ከእግዚአብሔር አይደለም፡፡

ወገኖች ሆይ! በልጆቻችን ላይ መልካምን ቃል ከአፋችን እያወጣን እንናገር፡፡ የበረከትን ቃል በመናገር መባረክ እንችላለን፡፡ አያችሁ አንዳንድ ጊዜ እኮ አጋንንት ወደ ልጆች የሚመጣው ወላጆቻቸው እየጠሩባቸው ነው፡፡ ታውቃላችሁ አጋንንት ሃያ አራት ሰዓት የሚሰሩ ዘዋወሮች ናቸው፡፡ እና መንገድ ላይ ዝም ብለው ሲዞሩ፤ አንዱ አባት ልጁን “እንዲህ እና እንደዚያ ያድርግህ!” ብሎ ክፉ ቃል ሲናገረው ልጁን ለአጋንንቱ ሕጋዊ ስልጣን አሳልፎ እየሰጠ ነው ማለት ነው፡፡ እኛ የተጠራነው ለበረከት ስለሆነ፤ አይደለም ለልጆቻችን ለማንም ሰው ቢሆን ከእንደበታችን የበረከት ቃል ይውጣ፡፡ ለበረከት የተጠራ ሀዘብ የሚናገረው የበረከት ቃል መሆን አለበት፡፡ ቢያንስ በልጆቹ ላይ!

ሁለተኛው በሃብት መባረክ ነው፡፡ ይህንን በጥሞና እንድታተኩሩበት እፈልጋለሁ፡፡ በቤተ ክርስቲያን አካባቢም አባትና ልጅ ነን የሚባሉ ሰዎች አሉ፡፡ በቤተሰብ አካባቢም አባቢ እና ልጄ እንባባላለን፡፡ ዘንድሮ ግን አባትና ልጅነቱ የተመሠረተው በጥቅም ትስስር ስለሆነ ሁለቱም ቆቆች ናቸው፤ ይተዋወቃሉ፡፡ ምክንያቱም

አባትዬው “ልጅ” የሚለው የሚጠራውን ልጁን እያሰበ ሲሆን፤ ልጅ ደግሞ “አባቱ” የሚለው የሞባይል ስልኩን ካርድ ገዝቶ እስከሞላለት፤ መኪና ገዝቶ እስከሚሰጠው፤ ወይም የኪስ ገንዘብ እስከሚሰጠው ድረስ ብቻ ነው። አለበለዚያ ግን አቶ እገሌ ብሎ ነው አባቱን በስሙ የሚጠራው። ቀጥሎ የሚመጣውም እንደ እርሱ ነው የሚሆነው።

መጽሐፈ ምሳሌ 13:22 “ደግ ሰው ለልጅ ልጆቹ ውርስ ትቶ ያልፋል፤ የሃጢአተኞች ሃብት ግን ለጻድቃን ይከማቻል” ሲል፤ 2 ቆሮንቶስ 12:14 ደግሞ ወላጆች ለልጆቻቸው እንጂ ልጆች ለወላጆች ገንዘብ ሊያከማቹ እንደማይገባቸው ይናገራል። ትልቁ ነገር አስተሳሰባችንን መለወጥ ነው። ሃብት ስላለ፤ ስለሌለ አይደለም። እግዚአብሔር ተስፋን ሰጥቷል። ለልጅ፤ ለልጅ ልጅ የሚሆን የተትረፈረፈ ነገር እንደሚሰጥም በቃሉ ተናግሯል። የአስተሳሰብ ለውጡ ሲኖረንና ከእግዚአብሔር ጋር እችላለሁ ብለን ስንነሳ ማድረግ ይቻላል። ለልጆቻችን ቅርስ ለማኖር እንሞክር።

“ጻድቅ ሰው ለልጅ ልጆቹ ውርስ ትቶ ያልፋል”። ስለዚህ በጸሎት ከጌታ ጋር ስትነጋገሩ እግዚአብሔር ይገለጥላችኋል። ገንዘብን በተመለከተ ለምትወሰኑት ውሳኔና በኑሮ መንገድ ላይ ለምትመርጡት ምርጫ እግዚአብሔር የልቦና ብርሃን ይሰጣችኋል። እግዚአብሔር ትክክለኛውን ምርጫ መርጣችሁ አትርፋችሁ እንድትጨርሱ ማድረግ ይችላል።

የቤተሰብ አባላት ግንኙነት እና ልጆችን በተመለከተ የወላጆች ድርሻ

ሌላው ለልጅ ልጆቻችን ማውረስ የምንችለው ነገር መንፈሳዊ በረከቶችን ነው። ብዙውን ጊዜ ለዚህኛው ነገር በጣም ደካሞች ነን። ምናልባትም አንዳንዶቻችሁ እግዚአብሔር ረድቷችሁ ልጆቻችሁን በቃል፤ ሌሎቻችሁ ደግሞ በሃብት የምትባርኩ ትሆኑ ይሆናል። ይሁንና ብዙ ሰው ግን መንፈሳዊውን በረከት ማስተላለፍን በጣም ዘንግቶታል።

ልጄ ሁሉን ነገር ቢያጣ መንፈሳዊውን በረከት እንዲያጣ ግን አልፈልግም የምንለውን በክርስቶስ ያገኘውን ህይወት፤ ከእግዚአብሔር ዘንድ የሆነልንን ተዓምራት፤ ያንን ለልጆቻችን ማውረስ እንችላለን። የእግዚአብሔርን ቃል እየታዘዝን ከእርሱ ጋር በሰላም እየኖርን ከእርሱ ተቀብለን ከአብራካችን ለወጡት ልጆቻችን ለማስተላለፍ የምንችላቸው በረከቶች አሉ። በእኛ ላይ ይፈሰሰውን መንፈስ በልጅ ልጆቻችን ላይ ማፍሰስ ይችላል።

እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ኪዳን ማድረግ የሚወድ አምላክ ነው። ስለ አባቱ ስለ ጻዊት ሲል መንግሥቱን ከልጁ ከሰሎሞን ላይ ጨርሶ እንደማያነሳ የተናገረው አምላካችን ቃል ኪዳኑን ለትውልድ ሁሉ የሚፈጽም አምላክ ነውና፤ ልጆቻችን፤ የልጅ ልጆቻችን በጌታ ዘንድ ተስፋ አላቸው።

“መንፈሴን በዘርህ፤ በረከቴንም በልጅ ልጄህ ላይ አወርዳለሁ” (ኢሳይያስ 44:3) የሚል የተስፋ ቃል ያለን ህዝቦች ነን። ከእግዚአብሔር ጋር ስንሆን የሰጠን ድርሻ ለልጆቻችን ተጠንቅቀን ስናደርግ ከእኛ ጋር ይሆናል። ስለዚህ ልጆቻችንን የምናስተምር፤ የምናሰለጥን፤ የማናስመርርና በጌታ የምናሳድጋቸው ሰዎች ከሆንን እግዚአብሔር በረከቱን በእኛ ላይ ያወርዳል።

ምዕራፍ 11

ለቡድን ጥናት የሚሆኑ የመወያያ ጥያቄዎች

ምዕራፍ አስራ አንድ

ለቡድን ጥናት የሚሆኑ የመወያያ ጥያቄዎች

ምንም እንኳን ይህ ትምህርት በጉባኤ የተሰበከ ቢሆንም በጽሁፍ መልክ እንዲቀርብ የተሞከረው አንደኛ በግል ባለትዳሮች በተናጠል፣ ሁለተኛ ባለ ትዳሮች በጋራ ጊዜና ሁኔታን አመቻችተው እንዲያነቡት ታስቦ ነው። ይህም ተግባራዊ ርምጃዎችን በመውሰድ ጠንካራ ቤተሰብ መመስረታቸውን ያጸናላቸዋል ብለን እናምናለን።

ይህ ብቻም አይደለም። ይህች መጽሐፍ በባለ ትዳሮች ለሚመሠረቱ ቡድኖች ለቤተሰብ ህይወታቸው መጠናከር የሚረዱ የመወያያ መንገዶችን እና ጥያቄዎችንም ታቀርባለች። ስለሆነም ለእያንዳንዱ ምዕራፍ የሚሆኑ ጥቂት ጥያቄዎች እንደሚከተለው ቀርበዋል። የቡድን ውይይቶች እንዲደረጉም አናበረታታለን።

ምዕራፍ አንድ

1. ቤተሰብ ማለት ምን ማለት ነው?
2. ለምንድነው የጌታ ቃል ይህን ያህል ለቤተሰብ ትኩረት የሰጠው?
3. የጠንካራ ቤተሰብ ባህርያት ተብለው የተጠቀሱትን ዘርዘሯቸው።
4. እነዚህን ባህርያት በእጭሩ ግለጹ።
5. በቤተሰባችሁ ውስጥ ጎላ ብሎ የሚታየው ባህርይ የትኛው ነው?

ምዕራፍ ሁለት

1. እግዚአብሔር በቤተሰብ ደረጃ ሊመለከት ይገባል ስንል ምክንያቶቻችን ምንድናቸው?
2. በአምልኮተ-እግዚአብሔር ልምምዳቸው በምሳሌነት የሚጠቀሱት እነማን ናቸው?
3. አምልኮተ-እግዚአብሔርን ከቤት እንድንጀምር ዘዳግም ምዕራፍ 6 ያስተምረናል። ለምንድነው ከቤት የሚጀመረው?
4. ዘዳግም 6:1-25 አንብቡና ልባችሁ የተነካበትን ሃሳብ ለጥናት ቡድናችሁ አካፍሉ።
5. አንተስ ዛሬውኑ በቤትህ ምን ልታደርግ ትችላለህ?

ምዕራፍ ሦስት

1. የቤተሰብ አምልኮ ጥቅሞች ምንና ምን ናቸው?
2. ፕሮግራሙ ምን ዓይነት መልክ ቢኖረው ይሻላል? ለምን?
3. አብዛኛውን ጊዜ ቤተሰብ ፕሮግራሙን በተመለከተ ሊከሰቱ የሚችሉ ችግሮች ምንድን ናቸው? መፍትሄያቸውስ?
4. ከክርስቲያን ቤት የመጣ ሆኖ የቤተሰብ ፕሮግራም በተካሄደበት ያደገ ሰው ልምምዱን ቢያካፍልስ?
5. ዛሬ በቤትህ የቱን መጀመር ትችላለህ?

ምዕራፍ አራት

1. የጠንካራ ቤተሰብ አንዱ ባህርይ እርስ በርስ መያያዝ ነው። የዚህ መያያዝ (እንድነት) መሠረቱ ምንድነው?
2. ዘፍጥረት 2:24 ስለዚህ ሰው እናቱንና አባቱን ይተዋል፤ ከሚስቱም ጋር ይጣበቃል፤ ሁለቱም አንድ ስጋ ይሆናሉ የሚለው አንድ ከመሆናቸው አንጻር ሲታይ አንዴት ይተረጎማል?
3. ቃል ኪዳን ለአንድነታቸው እንደ አንዱ መሠረታዊ ነገር ለምን ይቆጠራል?
4. የወንድና የሰቲት ልዩ ልዩነታቸውስ ይቀራል ማለት ነው? ታዲያ አንዴት ጤናማ በሆነ መልኩ ሊያዝ ይችላል?
5. ባልና ሚስት ሁለትም አንድም አንዴት ሊሆኑ ይችላሉ?

ምዕራፍ አምስት

1. ጠንካራ ቤተሰብ ተያይዞ ለመቆም የሚያስፈልጉት ጥበቦች ምንና ምን ናቸው?
2. ለተግባራት አስፈላጊ ከሆኑት ነገሮች መካከል ሁለቱን በመጥቀስ አስረዱ።
3. በቤተሰብ መካከል መስጠት እንዳለ በምን ይታወቃል?
4. ቤተሰብን የሚያያይዙ ብለህ የምትገምታቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?
5. አንተስ በቤትህ ይህንን ማድረግ ትችላለህ? አንዴት?

ምዕራፍ ስድስት

1. ራዕይ ያለው ቤተሰብ በምን በምን ይጠቀማል?
2. ራዕይን ለማግኘት የሚረዱ ነገሮች ተብለው በምዕራፉ ውስጥ የተጠቀሱት ነጥቦች ምን ምን ናቸው?
3. ቤተሰብ ራዕይ ሊኖረው ይችላል??
4. እስቲ ከቤተሰባችሁ ጋር ተመካከሩና ለቤተሰባችሁ የሚሆን ራዕይ ጻፉ።

ምዕራፍ ሰባት

1. እስቴር እና አጎቷ ለንጉሥ ቤት ለመብቃትም ሆነ ለአይሁድ ህዝብ መዳን ምክንያት ለመሆን መነሻ የሚሆን ነገር ነበራቸው?? ሁኔታቸው ምን ይመስል ነበር?
2. ከእስቴር እና አጎቷ ግንኙነት፣ ስለ እምነታቸው፣ ስለ እርስ በርስ ግንኙነታቸው እና ስለ አይሁድ ህዝብ የወደፊት ተስፋ ስለነበራቸው አመለካከት ከእነርሱ የተገለጸውን በመገንዘብ ምን መረዳት እንችላለን?
3. በፊታቸው የቀረበውን ዕድል መጠቀም ወይም አለመጠቀም ምርጫ ነበራቸው?? የመረጡትን ምርጫ የመረጡትስ ለምን ይመስላችኋል?
4. ራዕይ አለን ማለት ከችግር ነጻ ነን ማለት ነው?? ከዚህ አንጻር የእስቴርና አጎቷ ታሪክ ምን ያስተምረናል?

ምዕራፍ ስምንት

1. በቤተሰብ ውስጥ የባል ድርሻ ምንድነው?
2. አፍቃሪ ባል መሆን መለኪያው አለው?? ግለጻቸው።

ሀ. _____
ለ. _____
ሐ. _____

3. ከወንዱ የመሪነት ብቃት የሚፈለገው ለምንድነው?
4. ለዎች ወንድ የሴት ራስ ነው የሚለውን ቃል በተሳሳተ መልኩ የሚረዱት እንዴት ነው? ትክክለኛው አመለካከትስ የትኛው ነው?
5. ለመሪነት ትልቁ ምሳሌ ጌታ ኢየሱስ ነው። ታዲያ ይህ ምሳሌነት በቤተሰብ ውስጥ እንዴት ነው የሚገለጠው?
6. የቤተሰብ መሪ ለቤተሰቡ መልካም ምሳሌ መሆን አለበት ሲባል በተለይ በምን በምን ረገድ ነው? አብራርታችሁ ግለጹ።

ምዕራፍ ዘጠኝ

1. በትምህርቱ ውስጥ የሚሰጥ ሥራ ድርሻ የተባሉት ምን? ምን ናቸው?
2. አፍቃሪ ሚስት መሆን መለኪያ አለው?? ግለጻቸው።

ሀ. _____
ለ. _____
ሐ. _____

መ. _____

3. ረዳት የሚለው ቃል ሴቷ ደካማና ከወንዱ የበታች መሆኗን የሚገልጥ ነውን? ለምን?
4. በሥላሴ መካከል በቤተ ክርስቲያን እና በጌታ ኢየሱስ መካከል ባለው ግንኙነት መገዛት የሚለው ሃሳብ አለ? አብራራው።
5. ውጫዊው ውበት የለዎችን ዓይን የሚስበው ለምንድነው? አማኞች ማተኮር ያለባቸው በምን ላይ ነው?
6. ሴቶች በቤተሰብ ውስጥ ቤተ ተኮር የሆነ ኃላፊነትና ድርሻ ይኑራቸው ሲባል ምን ማለት ነው?

ምዕራፍ አስር

1. በምዕራፉ ውስጥ ትኩረት የተሰጠው የወላጆችና ልጆች ግንኙነት ነው። ይህ በዚህ ዘመን ላይ ችግር ነው ትላለህን? ለምን?
2. ወላጆች ልጆቻቸውን በተመለከተ ባለ አደራዎችና ነገ ስለ እነርሱ ተጠያቂዎች ናቸው ሲባል ኃላፊነቱን ሙሉ በሙሉ በእነርሱ ላይ ማስቀመጥ ነውን? ልጆችንስ ነጻ ያደርጋቸዋልን?
3. በጌታ ቃል የወላጆች ድርሻ በልጆች ሕይወት ውስጥ ምን፣ ምን ናቸው? አብራርተህ ግለጽ።

ሀ. _____

ለ. _____

ሐ. _____

4. ልጆችን ማስተማር/ማሰልጠን ቀላል አይደለም። ልጆቹ ለመማር ፈቃደኞች ባይሆኑስ? ቅጣት ለመቀበል ባይስማሙስ?
5. ለማስተማር ብንሞክር የምናስተምራቸውን ትምህርት በቅደም ተከተል ብናስቀምጣቸው ምን ምን ናቸው?

ክብር ለእግዚአብሔር ይሁን!

በአስሩም ምዕራፎች ውስጥ የተበራረሱት አንኳር፣ አንኳር ሃሳቦች፣ ፍሬ ሃሳብ ማስጨበጫ እና ምስል መከሰቻ ገላጭ ታሪኮች ናቸው። እውነተኛ የሕይወት ልምምድ ምስክርነቶችንም አክሎ እንደ ሳጋ በየመሃሉ ሻጥ እየተደረገባቸው ለአንባቢ የቀረቡ እውነቶች፣ ቤተሰብን በተመለከተ የእግዚአብሔር ዘላለማዊ፣ መለኮታዊ ዓላማ እና ሃሳብ ምን እንደሆነ ይበራል። ዘንድ በሕያው ቃሉ ማሳያነት የተዳሰሱ ቁም ነገሮች ናቸው። ዋናው ማጠንጠኛ እንዝርት ግን አንድ ነው። እንደምን አድርገን ጠንካራ ቤተሰብ ሊኖረን እና ጥንካሬውንም በጊዜ ሂደት እና ተለዋዋጭ በሆነው በዚህ ዓለም ሁኔታ ውስጥ ጠብቀን፣ የዘመኑን ተግዳሮት አሸንፈን በድል መቼነት ልንሻገር እንደምንችል ማመለካት ነው። ይህን ከተረዳን የመጀመሪያውን ግብ መተናል።

በዚህ ውጥንቅጡ በወጣና ትንፋሽ ለመሰብሰብ ጊዜ እስከሚያጥረን ድረስ ሩጫ በበዛበት ኑሮ ባተሌ አድርገን ባል እና ሚስት፣ ወላጅ እና ልጅ አብረው በኅብረት ሆነው ለማሳለፍ ሽርፍራፊ ሰዓት እንኳ ጊዜ ብርቅ በሆነበት ዘመን እውን እንዲህ ያለ ጠንካራ ቤተሰብ ሊኖረን ይችላልን? የቀደመው ዘመን ትውልድ መልካም ትሩፋቶች ተሟጠው እያለቁ፣ የየማህበረሰቡ ሰናይ ሥነ ምግባራዊ አሴቶችን የተሸከሙት ወጋግራዎች እና አዕማዳት ተቀለጣጥመው እየወደቁ እና በየፍራው የእርኩሰት እና የክፋው የጥፋት ዘር ተዘርቶ በቅሎ እያጀበጀበ በሚታይበት ወቅት፣ እንዲህ ያለ ጠንካራ እና ዘላቂ ትውልድ አፍሪ ቤተሰብ ማግኘት ይቻል ይሆንን?

የእውነተኛ ክርስቲያናዊ ጋብቻ ቃለ-እግዚአብሔራዊ ድንጋጌ ዓይኑን አፍጥጦ ጥርሱን አግጥጦ በመጣ ኢ-መጽሐፍ ቅዱሳዊ አዋጅ እና እርሱን ቀድመው ሆነ ተከትለው በመጡት ተግባራዊ ልምዶች (እባው "ከባዶው ያገረገረው ይበዛል" እንዲሉ) አደጋ ላይ በወደቀበት፤ . . .

ይህም በብዙሃን ማይማን እና ልሂቃን አዕምሮ ጥያቄ ባጫረበት ዘመን፣ ምሳሌ የሚሆን ጠንካራ ቤተሰብ በየቦታው ይታይ ይሆንን?

ሐቅ አልባ የጾታ ትምህርት እና በርካታ የድንረ ዘመናዊ (post-modernism) ቅኝት እና አቀንቃኝ የሆኑ ፍልስፍናዎች በአደባባይ ቢሉ በማጀት፣ በቤት ውስጥ ቢሉ በትምህርት ቤት፣ በቤተ እምነቶች ውስጥ ቢሉ በቤተ መንግሥት በሚለፈፉበት፤ . . . በየመገናኛ ብዙሃኑ በድምጽ ቢሉ በምስል፣ በጽሁፍ ቢሉ በኤሌክትሮኒክስ በእግዚአብሔር ልብ ታስቦ እና ተባርቶ የተሰጠውን የቤተሰብ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮን ጠራርጎ ደብዛውን ለማጥፋት ክፉኛ ዘመቻ በተከፈተበት በዚህ ጊዜ፣ እውን በእነዚህ አስር ምዕራፎች ውስጥ ያገኘናቸውን እውነቶች በየዕለቱ ጥቂት በጥቂቱ እየተገበርን ለራሳችን አምልጠን ሌሎችን ልናስመልጥ እንችል ይሆን? . . . ? . . . ? የሚሉ ሌሎችም ብዙ ጥያቄዎች ሊሰነዘሩ ይችላሉ። ለእነዚህ ጥያቄዎች መልሱ ግን "አዎን ይቻላል!" ነው።

ውድ የእግዚአብሔር ቤተሰቦች አዎን ይቻላል! ጌታ እግዚአብሔር ለዚህ ሁሉ የሚሆን፣ ከዚያም ያለፈ የተትረፈረፈ ጸጋ አለው። በእውነት ይህን በራሳቸው እና በቤተሰባቸው ሕይወት ሊተገብሩ የቆረጡትን ሰዎች ተርፈው እንዲያተርፉ፣ አምልጠው እንዲያስመልጡ፣ ድል ነስተው ድል እንዲያስነሱ ጌታ እጥፍ ድርብ ኃይልን ይሰጣቸዋል።

እንግዲህ ልብ በሉ! በዚህ መጽሐፍ መግቢያ ላይ ቤተሰብ አውደ-ውጊያ ነው ብለናል። በአውደ-ውጊያው ላይ ደግሞ ሁለት ተቃራኒ ኃይላት አሉ። አዝማቾች እና ዘማቾች፣ አለቃ እና ምንዝር አለ። ይህ የጦርነት ሥርዓት ነው። ይሁንና ይህን ጦርነት ልዩ የሚያደርገው የሰው ዘር ፈጣሪ፣ የቅዱስ ጋብቻ የቤተሰብ ጀማሪ እና መስራች የሆነው በመሠረተው ቤተሰብም ውስጥ የእርሱ መለኮታዊ ባህርይ እና ሥርዓት እንዲገለጥ እና እንዲታይ የፈቀደው የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር መሆኑ ነው። እርሱ ከእኛ ጋር ካቢ ከእነ ቤተሰባችን በድል አድራጊነት እንደምንወጣ ከወዲሁ ማወቃችን ልባችንን በደስታ እና በጽኑ

ተስፋ ያሞቀዋል። ይህ እምነት መንፈሳችን የደከመብን ተንጠራርተን እንድንነሳ እና እንደ ብርቱ ወታደር ትጥቃችንን አጠባብቀን ከአዝማቻችን ጌላ ተሰልፈን ወደ አውደ-ውጊያው እንድንገባ ያነቃቃናል።

እርግጥ ነው ጦርነቱ አንዳንዴ በሩቅ ርቀት፤ በሌላ ጊዜ ደግሞ በቅርብ ርቀት፤ ሲከፋም በጨበጣ ውጊያ በሳንጃ መሞሽላለቅ ያህል ነው። . . . ቤተሰብን በማይናወጥ ጽኑ የእግዚአብሔር እውነት ላይ የማቆም እና በአሸናፊነት ነጥሮ ለመውጣት የሚደረገው የማያለሰልስ ሁለገብ ፍልሚያ በመሆኑ። ነገር ግን እውነቱ ከገባን . . . በእርግጥ መጋደላችን ከደምና ከሥጋ ጋር እንዳልሆነ፤ ይልቁንም ከአለቆች እና ከሥልጣናት ጋር፤ ከዚህም ከጨለማ ዓለም ገዢዎች ጋር፤ በሰማያዊ ስፍራ ካሉ ከክፋት መንፈሳውያን ሠራዊት ጋር እንደሆነ ተገንዝበናል ማለት ነው። ቅዱስ ቃሉስ ይህን አይደል የሚለው?

ይህንን ሐቅ አጠንክረን ከጨበጥን ወደ ተግባር ሰውነት ለመሸጋገር ወስነናል ማለት ነው። ስለዚህም ፈጽመን ከነቤተሰባችን መቆም እንድንችል የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ እናነሳለን፤ ለልፉ የእግዚአብሔር ነውና። ወደ ጸጋው ዙፋንም በመቅረብ በጸሎት እና በልምናም ሁሉ ዘወትር በመንፈስ እንጸልያለን (ኤፌሶን 6:10-18)።

የቤተሰባችን ጥንካሬ ይህን እውነት ከመለማመድ ብዛት በሂደት እየጎለበተ ይሄዳል። እንግዲህ ተከታዩ ግብ ይህ ነው። ይህን መተግበር ከጀመርን ሁለተኛውን ግብ እየመታን ነው - በሂደት።

ያን ጊዜ እግዚአብሔር ከጎናችን ይሆናል፤ እርሱ ስለ እኛ ይዋጋል፤ ድሉም የእኛ ይሆናል።

እኛ ግን ለተግባር እንሰለፍ። በጥቂቱ እንጀምረው። እየበዛ፤ እየሰፋ፤ ከስንዝር ወደ ክንድ እየተሸጋገረ ይሄዳል። እርምጃው ሶምሶማ ሆኖ ወደ መረረው ፋጫ ያስገባል። አረሙን ካላረምነው ካልኮተኮትነው አጥር ካለበጀንለት ማሳ እሽት ልንቆርጥ አንሂድም። ያልተዘራው

አይታጨድምና። ቤተሰባችንን በጽናት ሊሰራበትም ሊደከምበት እንደሚገባ ማሳ ቆጥረን ባንተጋ በመጽሐፈ ምሳሌ 24:30-31 ላይ እንደተጠቀሰው ታካች ሰው የምናተርፈው ውጤት አስከፊ ይሆናል። . . . የወይን ቦታው የድንጋዩ ቅጥር በመፍረሱ፤ ባለመነልሰቱ፤ ባለመኮትኮቱ እና ለወይኑ እንክብካቤ ባለማድረጉ ለምርት የደረሰው አዝመራ በወይን ፋንታ እሾህ ሆነ። ካማረና ከተንዠረገገ ማራኪ ወይን ይልቅ ማሳውን የወረሰው የሚቆጠቁጥ፤ የሚያቃጥል እና የሚለበልብ ሳማ ሆኖ ተገኘ። ይህ አለቅጥ አሳዛኝ የሆነ የታካችነት፤ የስንፍና ውጤት ነው። እግዚአብሔር እንዲህ ካለው ውድቀት እኛንም ሆነ ቤተሰባችንን ይጠብቅ!!

በመሆኑም በየምዕራፎቹ ውስጥ ደረጃ በደረጃ የቀረቡት እውነቶች የእኛን ተግባራዊ ምላሽ የሚጠይቁ በመሆናቸው፤ ሃሳቡን ከጨበጥን በጌላ በቤተሰባችን ውስጥ እንድንተገብራቸው የግድ ይሉናል። የማታ ማታ የድካማችንን ያመረ አመርቂ አዝመራ እናጭድ እና እንሰበስብ ዘንድ የሚያበቃን እውነቱን አውቀን መለማመዳችን እና እያዳበርነውም ማሳደግ፤ ማጎልበታችን ነው። ጌታ ይርዳን!!

1. Andrews, Robert. *The family: God's weapon for victory*. Rice, WA. Sentinel Press, 1995.
2. Balswick, Jack O. & Judith K. *The family, a Christian perspective on the contemporary home*. Grand Rapids, Michigan. Baker Academic. 1999.
3. Dallas Morning news. Saturday, August 6, 2011 edition. Dallas, TX.
4. Gangel, Kenn and Bethy. *Your family: biblical solutions for raising children*. Vision House. 1995.
5. Hamond, George. *The case for family Worship*. London, Soli Deo Gloria. 1976.
6. Martin, Dorothy. *Creative family Worship*. Chicago, IL. Moddy Press. (2005).
7. Maxwell. John. *Breakthrough parenting*. Focus on the family. 1996.
8. Mitchell, William and Mitchell, Michael A. *Building strong families: how your family can withstand the challenges of today's culture*. Broadman & Holman Pub. 1997.
9. Swindoll, Charles R. *The strong family: Growing wise in family life*. Zondervan. 1997.
10. _____ *Parenting: from surviving to thriving*. Thomas Nelson. 2006.
11. The Expositor's Bible Commentary. Zondervan. 1981.

12. The New Commentary on the New Testament, Eerdmans Publishing. 1988.
13. The New Unger's Bible Dictionay. Moody Publishers. 1988.
14. Whitney, Donald S. *Family Worship: in the Bible, in History and in your home*. Shepherdsville, KY. (2006).
15. www.census.org/prod/2013pubs/p20-570.pdf
16. “ጋብቻ እና ቤተሰብ በመጽሐፍ ቅዱስ እይታ” በመጋቢ ደክተር አላየኸኝ በርኽ (2008)
17. የ1954 ዓ.ም የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ዕትም::
18. የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ አዲሱ መደበኛ ትርጉም::

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የቤተሰብን ሕይወት የሚያበላጽግ ፍቱን ምክር ቀርቦልናል። ጠንካራ ቤተሰብ ብቻም ሳይሆን ጠንካራ ሰውም መገንቢያ አሳብ ከቅዱሱ መጽሐፍ ባህር እየተቀዳ በዓይነት፣ በዓይነቱ ተደርድሮልናል። መጽሐፉ በስብከት ዘይቤ መጻፉ ለንባብ የተመቸ፣ ለልቡናም መሳጭ አድርጎታል። ያነበቡት ሁሉ እንደሚጠቀሙበት አልጠራጠርም። መጋቢ በድሉን ዕድሜ ይስጥልን ብዬ እመርቃለሁ።

ንጉሤ ቡልቻ
ኮምፓስ - ኢትዮጵያ

ጠንካራ ቤተሰብ የጠንካራ ማኅበረሰብ መሠረት ነው። በተቃራኒው ደግሞ ቤተሰብ ሲዳከምና ሲፈርስ ውጤቱ በሁሉም የኅብረተሰብ ክፍሎች ይንጸባረቃል። ወንድማችን መጋቢ በድሉ በዚህች መጽሐፍ ውስጥ ጠንካራ ቤተሰብ የሚገነባባቸውን ተግባራዊ መርሆች በተብራራ ሁኔታ አቅርቦልናል። የመጽሐፉ እውነታዎች ከተግባራዊ የቤተሰብ ሕይወትና ከብዙ የአገልግሎት ልምድ እንደፈለቁ ያስታውቃል። ለባለትዳሮችም ሆነ ወደ ትዳር እያኮበኩላለሁ ሁሉ ወቅታዊና አስፈላጊ መጽሐፍ መሆኑን ተገንዝቤያለሁ። ሁላችን በግልም ይሁን በጋራ የጥናት ቡድኖች እንድናጠናውና እውነታዎቹን በመተግበርም ጠንካራ ቤተሰብን ለመገንባት እንድንነሳሳ አበረታታለሁ።

ማመሻ ፈንታ።

ወንድም በድሉ ታንቁ ይርጋ ነዋሪነታቸው በዳላስ ከተማ ቱክሳስ ክፍለ ሃገር አሜሪካን አገር ውስጥ ሲሆን፣ የከፍተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን ከSWTS (TX) ሴሚናሪ በM.DIV. እንዲሁም ከSEBTS (NC) ሴሚናሪ በEd.D. ዲግሪ ያጠናቀቁ ናቸው። ከባለቤታቸው ከአህት አልማዝ ደሳለኝ እና ከልጆቻቸው ሌዊ እና አዲስ ጋር በኢትዮጵያ ወንጌላዊት ባፕቲስት ቤተ ክርስቲያን በመጋቢነት በማገልገል ላይ ይገኛሉ። ልጃቸው አሴይ በድሉ ከባለቤታቸው መጋቢ ዳዊት ይርዳው ጋር በአሜሪካን ኮሎራዶ በዴንቨር ከተማ በምትገኘው የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እያገለገሉ ናቸው።

የመጽሐፉ ዋጋ ብር 40.00
በአሜሪካ 10 ዶላር
ርግቦት ስታሚዎች